

Před 34 lety odstartovalo malou privatizací v Česku tržní hospodářství. Viceprezidentka Hospodářské komory poděkovala podnikatelce, která vydrazila první socialistický obchod

24.1.2025 - | Hospodářská komora ČR

Před 34 lety v Česku po více než čtyřech dekadách nesvobody fakticky začalo soukromé podnikání díky spuštění malé privatizace, v níž stát prodával zájemcům v aukcích obchody, restaurace a další malé provozovny.

První privatizovanou prodejnu se 26. ledna 1991 stal obchod potravin v Praze - Zbraslavi. Koupila ho prodavačka Anna Wertheimová, která jej provozuje dodnes. U příležitosti výročí zahájení malé privatizace, navštívila v pátek 24. ledna zbraslavskou podnikatelku, jejíž příběh je fakticky symbolem začátku svobodného podnikání v Česku, viceprezidentka Hospodářské komory Jana Havrdová.

Byla sobota 26. ledna 1991, od pádu berlínské zdi i sametové revoluce uběhl sotva rok a něco. Československo mělo za sebou první svobodné volby, v Praze teplota vyšplhala na historický rekord 13,9 °C od roku 1775. A ve velkém sále pražského magistrátu se za mimořádné pozornosti médií schylovalo k události, kterou odstartovala cesta od neefektivního socialistického ekonomického modelu k tržnímu hospodářství.

V aukci se zde dražil historicky první národní podnik, kterým se stala typická prodejna potravin v Praze na Zbraslavi. A hlavní hrdinkou tohoto příběhu, který psala historie, se stala prodavačka, jež v tomto podniku pracovala. Anna Wertheimová projevila odvahu a podnikatelského ducha, když se rozhodla zadlužit a zúčastnit aukce. Prodejnu na periférii metropole vydrazila za 2,35 milionu korun.

„Bylo to těžké rozhodnutí, ale měla jsem jasnou vizi, že chci tuto prodejnu nejen koupit, ale hlavně udržet v chodu,“ vzpomíná paní Wertheimová.

Za cvakání spouští fotografií tuzemských médií i zahraničních agentur převzala od tehdejšího ministra pro privatizaci Tomáše Ježka plaketu s dražebním kladívkem a socialistickou prodejnu, kterou provozuje už 34 let.

Dnes je samoobsluha na Zbraslavi nejen funkčním podnikem, ale i místem, které si oblíbili místní obyvatelé i přespolní návštěvníci. Anna Wertheimová se nicméně po 34 letech aktuálně z podnikatelského života stahuje a provoz předává svým potomkům.

„Příběh paní Wertheimové je neuvěřitelným svědectvím. Je to příběh české cesty k svobodnému podnikání, příběh odvahy, vytrvalosti a schopnosti tuzemských podnikatelů překonávat výzvy,“ řekla Jana Havrdová. Podnikatelce, která vedení podniku předává svému synovi, a chce se na jeho správě už podílet jen částečně, popřála hodně zdraví a štěstí.

Podle prezidenta Hospodářské komory Zdeňka Zajíčka, který se návštěvy kvůli zdravotní indispozici

nemohl zúčastnit, byl proces malá privatizace začátkem transformace socialistického monopolního a nefunkčního ekonomického modelu na tržní hospodářství.

„Malá privatizace znamenala nový začátek pro tisíce podnikavých lidí, kteří v dražbách získali obchody, restaurace a další provozovny služeb či některé menší podniky. Dražba této prodejny tak byla faktickým startem cesty k prosperujícímu modelu, ke konkurenčnímu trhu a k naší ekonomické cestě zpět do Evropy,“ uvedl prezident Zajíček, který se s podnikatelkou setká v nejbližší době, aby jí předal Merkurovu medaili za přínos českému podnikání.

Zákon o malé privatizaci přijal krátce po prvních svobodných volbách tehdejší federální parlament 25. října 1990. „*Velká ozdravná operace*,“ jak malou privatizaci nazval její duchovní otec Tomáš Ježek, umožnila v tehdejším Československu rozjezd drobného podnikání. Státu se v ní podařilo ke konci roku 1993, kdy se konaly poslední aukce, získat přes 31 miliard korun za zhruba 25 000 zprivatizovaných jednotek. Slovo „malá“ poukazovalo na malou velikost podniků.

<https://www.komora.cz/blog/tiskove-zpravy/pred-34-lety-odstartovalo-malou-privatizaci-v-cesku-trzni-hospodarstvi-viceprezidentka-hospodarske-komory-podekovala-podnikatelce-ktera-vydrasila-prvni-socialisticky-obchod>